

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VI. De Criminibus, quorum Rei sacrô Asylô non proteguntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

servare potius quam violare censetur. Posterior; quia, esto Prælati clericos defendere teneantur adversus jurisdictionem secularem, eos tamen defendere non tenentur contra Ecclesiasticam: contra quam, statu Ecclesiastico assumptò, Immunitatis jus, quò antè fruebantur, respectu Curie Ecclesiasticæ amitti, satis docet Praxis & Constitutio Gregoriana. Neque propterea clerici conditionis deterioris sunt, quàm fuerunt ante clericatum, cum; quia, sicut post clericatum assumptum Ecclesiasticus, sic ante illius assumptionem secularis iudex eos in suo territorio existentes potuit punire: tum verò; quia assumptò clericatu contra Curiam secularem, tam in, quàm extra Ecclesiam sunt tuti. Accedit; quòd in statu clericali (extra casus Degradationi obnoxios) contra eos delinquentes paternis potius & Medicinalibus, quàm Vindicativis: Mortalibus verò & Sanguinis penis procedi non soleat, *c. Clericis & c. Sententiam cit.*

Neque criminis non excepti reis clericis efficax patrocinium præstat declaratio S. Congreg. Episcop. & Regular. in Una Tropiensi 29. Jan. 1617. cum; quia anni sequentis die 17. Aprilis ab eadem clericos extra casus Degradationi obnoxios ex Ecclesiis extrahi non posse, declaratum perhibet *cit. Delbene f. 12. n. 14.* Quod si ita est, extrahi etiam non poterunt aliquot casibus Constitutione Gregorianâ exceptis; cum excepti non omnes obnoxii sint degradationi: & hæc imposta sit aliquibus casibus illâ non exceptis: tum verò; quia de declaratione illa satis non constat: & non exceptorum criminum reorum clericorum extractionem permittit Consuetudo, quæ Juris dubii optima est interpret, *c. Cum dilectus 8. de Consuet.*

98. Multò minùs, quàm clericos, sa-

crò Asylò Religiosos defendi, præter ea quæ de illis dicta sunt, persuadet textus *Clement. 1. §. Quibus etiam. Si quis vero, de Privileg. & c. Non solum 2. de Regular. in 6.* quibus locis Religiosi in Monasteriis delinquentes penis, pro gravioribus culpis infligi solitis, puniri jubentur: & ratio; quia aliàs Religiosi & Moniales propter delicta in Monasteriis commissa, quantumcunque ea gravia sint, extra casus exceptos nunquam intercederent neque contra eos processus formari & ferri sententiæ possent, contra quàm docet Praxis & à summis Pontificibus tacite approbata Consuetudo; cum enim, inquit *Delbene cit. dub. 10. f. 15. n. 9.* penè quotidie videant à superioribus Regularium contra suos subditos ad Urbem appellandò provocantes super delictis in Monasteriis commissis formari processus, & sententiæ ferri: idque non improbant, probare videntur, Religiosos contra Prælatos suos non prodesse privilegium Asyli, Monasteriis de Jure competens, quò minùs inde extracti secundum sacrorum Canonum rigorem valeant puniri.

ARTICULUS VI.

De Criminibus, quorum Rei Sacrò Asylò non protegentur.

SUMMARIUM.

99. Immunitate gaudet reus cogitur criminis non excepti.
 100. Excipiuntur I. Laro publicus.
 101. Quis laro Publicus propriè sit.
 102. Asylò defenditur sur etiam quilibet scitatus.
 103. Prædationem clam aut in via factum privata.

- 104. Vel in publica sine effectu, vel semel tantum exercens.
- 105. Et, qui Latro speciali tantum, non communi jure Censetur.
- 106. II. Publicus Graffator viarum:
- 107. Qui latronis nomine latet,
- 108. Non proprie accepto etiam in Jure venit.
- 109. III. Depopulator agrorum Nocturnus antiquo:
- 110. Moderno jure etiam Diurnus.
- 111. IV. In Ecclesia vel Coemeterio homicidium vel mutilationem,
- 112. Secundum aliquos quodvis grave crimen Immunitatis fiducia committens.
- 113. Verius Asylò privatur in eis cujusvis injusti.
- 114. Et solius homicidii vel mutilationis commissa reus:
- 115. Licet extra Ecclesiam existens in ea existentem,
- 116. Vel ex ea extra Ecclesiam existentem occidat:
- 117. Vel in ea existentem occidi mandet.
- 118. Probabilius tamen eadem in ea Sc. solum mandans,
- 119. Et in Ecclesia atrio, scala &c. occidens Asylò defenditur.
- 120. V. Proximum suum proditorie occidens.
- 121. VI. Reus criminis Assassini,
- 122. VII. Vel Heresicos aut Apostasie,
- 123. Si istorum: non etiam, si aliorum criminum ratione conveniatur.
- 124. Immunitate non gaudent hereticorum receptatores &c.
- 125. VIII. Reus lese majestatis in personam Principis,
- 126. Sive alicujus superiorem, saltem in temporalibus, non recognoscens,
- 127. Si positivam actionem in ejus persone offensa,
- 128. Etiam non secus à effectu exerceat.

- 129. Etque ratione Originis vel domicilij subditus sit
- 130. IX. Secundum aliquos reus cuiusvis criminis, exceptis gravioribus.
- 131. Sed verius non exceptorum rei in Asylò tuti sunt:
- 132. Nisi ex isto extrahi permittantur à Papa,
- 133. Vel generali Constitutione edita excludantur.

Regula est, Sacrorum & Religiosorum locorum immunitate defendi reos quoscunque. Jure specialiter non exceptos, ut clarè decisum est c. Inter alia 6. ubi relatus Innocentius III. de reo ad Ecclesiam confugiente, *Quantumcunque*, inquit, *gravia maleficia perpetraverit, non est violenter extrahendus.* Excipiuntur autem & sacra Asylà non protegentur Primò, Latrones publici, can. Sicut antiquitus 17. q. 4. c. Inter alia cit. & Constitutione Gregorii XIV. à n. 25. relata. Latrones autem dicuntur, qui vias & stratas publicas, flumina aut maria publica obfidant, & viatores vel præternavigantes ex insidiis aggrediuntur ac despoliant, Panormit. in c. Inter alia cit. n. 5. Ambrosin. de Immunit. cap. 2. n. 6. & Jordanus Lucubrat. Lib. 11. tit. 3. n. 314. Publici autem censentur latrones, quando latrocinia palam & in via vel strata publica, ut piratæ solent, in mari aut flumine exercent, aut habentes arcem vel castrum disrobant, hoc est, vi aggrediuntur vel spoliant, aut etiam occidunt, Panormit. l. cit. Barbofa Juris Eccles. Lib. 2. cap. 2. n. 79. & alii, notantes; ut latrones Publici reputentur, de latrocinio constare debere vel per notorietatem Juris; quòd de eo in judicio sponte confessi vel legitime convicti vel per sententiam condemnati sint: vel per notorietatem Facti; quòd latrocinia palam com-

C c c c c ;   missa

99.

100.

101.

mista sint, & ullâ exceptione vel tergiversatione excusari vel declinari non possint, ut infra dicitur *Lib. 5. tit. 1. à n. 3. c. Vestra 7. junctâ Glossâ V. Non distretur, de Cohabit. cleric. & mul. c. c. Cum olim 24. de V. s. Unde*

102.

Inferunt DD. sacro Asylo recipi ac defendi Primò, furem simplicem, imò etiam qualificatum, si non adhibeat violentiam; quia non est Latro, neque etiam, ut paulò post patebit, Graffator: quos, dum sacri Canones excipiunt, Regulam firmant in casibus non exceptis, Hostiens. in *c. Inter alia cit. n. 4. & Diana p. 6. et al. 1. resol. 15.* Verùm quidem est, teste Claro §. *fin. q. 3. n. 14. & Covarruvia Lib. 2. Var. cap. 20. n. 14.* fures etiam simplices alicubi vi Consuetudinis ex Asylo extractos ante Constitutionem Gregorianam. Sed, quia istâ Immunitati contrariâ Consuetudines omnes sublatae sunt, Asylo sacro hodie fures quoque protegentur: nisi, quoad ipsos constitutionis illius Juri novissimo derogatum constet rationabili & legitime præscripta consuetudine recentiori, Farinac. *Appendic. de Immunit. cap. 6. n. 94. Guazzinus Defens. reor. 1. cap. 37. n. 59. & Gonzalez in c. Inter alia cit. n. 7.*

103.

Secundò eum, qui aliquem per insidias clam in via privata est deprædatus; quòd non sit latro Publicus, sive Jus antiquum sive Constitutio Gregoriana spectetur, *citt. Ambrosin. cap. 2. n. 3. & Farinac. cap. 10. n. 151.*

Tertid eum, qui in via & strata etiam publica hominis deprædationem solum attentavit; quia in pœnalibus & odiosis, præsertim quæ cedunt in præjudicium Ecclesiarum, actus perfecti esse debent & consummati, Delbene *de Immunit. cap. 16. dub. 11. n. 11.* & alii ab eo relati.

Quartò eum etiam, qui hominem

palam in via publica deprædatus est tantum semel; quòd vox *Publica* denotet frequentiam: & sicut ex unica fornicatione *Meretrix publica*, & ex unico actu usurario *Publicus usurarius* non dicitur, sic nec *Latro nec graffator Publicus* dicitur ex unica aggressionem vel deprædatione, *arg. l. Quid sit 17. §. 14. ff. de Edict. editio* præsertim; cum frequentiam denotet ipsum nomen latronis, Panormit. in *c. 1. de Judicia n. 24. citt. Barbolan. 32. & Farinacius n. 164. contra Martham de Jurisdic. p. 2. cap. 51. n. 2.* ex unica deprædatione in via publica commissa aliiquem latronem Publicum ceteri, aliterentem.

Quintò eum etiam, qui deprædationis actum in loco privato, vel in publico unicum duntaxat exercet, vel solummodo attentat in loco, cujus specialis statutum vel usu talis, ut latro Publicus puniatur, ut cum *Pezuera Decis. 40. n. 7. docent citt. Guazzinus cap. 38. n. 17. in fine Ambrosin. cap. 30. n. 7. & Sperellus Decis. 103. n. 23.* Ratio est partim; quòd summi Pontifices delicta, quorum reos Asylo defendi noluerunt, secundum propriam, communi Jure & DD. usu approbatam potius quam specialis alicujus loci usu receptam significationem acceptant, ut notat Farinac. *Lib. 1. Consil. 76. n. 8.* partim verò; quòd, si in delictorum qualitatibus spectanda essent statuta particularia, jus Immunitatis ad unam formam & uniformem Regulam reducere laudatus Papa necquicquam conatus fuisset, ejusque restrictio & extensio pendere à potestate Seculari: quæ delictorum qualitates definiendò, & plures delictorum species ad crimina à Gregorio XIV. excepta trahendò, sacram Asylum magna ex parte tollere & diminueret possit.

Secundò, Asylo sacro non dicitur duntaxat publici Graffatores viarum, Consuetudine

Stitutions Gregoriana cit. quales dicuntur, qui quasi cum impetu gradiuntur; ut viatores, quibus in viis & stratis publicis insidiantur, despoliunt, *cit. Farinac. cap. 12. n. 161. & Palao Tract. 11. disp. unic. p. 9. n. 6.* Ubi

Dubium est, an & quomodo differant à Latronibus. Differre ab his, licet non multum absint, liquet ex *l. Capitalium 28. ff. de Penis*, cujus §. 10. dum dicitur, *Grassatores, qui præda causâ id faciunt, proximos latronibus haberi*, aperte supponitur, inter hos & illos intercedere differentiam. Quænam autem ista sit, variant DD.

107. Mihi in proposita materia Publici Latronis nomen Jure Ecclesiastico non eodem semper modo: sed aliquando largè, aliquando presè sumi videtur; ut eò quidem latius acceptò veniant, quicumque in viis & stratis publicis viatores aggrediuntur & spoliant, abstrahendò, an id cum vel sine cæde fiat: stricte verò & magis propriè sumptò intelligantur ii tantum, qui illos aggredi & despoliare solent interveniente cæde, sive hominis interemptione, Haunold *Tom. 6. de f. & f. tract. 2. n. 356.* Priori modo accepti publici latrones ab ejusmodi grassatoribus non distincti videntur *can. Sicut Antiquitus & c. Inter alia cit.* quibus textibus latrones habentur, *Qui itinera frequentata & publicas fratas obsident aggressoria insidiis*, nullâ cædis habitâ consideratione aut factâ mentione, Panormit. *in c. cit. n. 5. cit.*, Ambrosin. *n. 6.* & Jordanus *n. 314.* Posteriori verò modo summi & à grassatoribus distingui videntur *can. Cum homo 23. q. 5. l. Capitalium cit. §. 10. & §. 1. Si ut allegas 4. C. ad L. Cornel. de Sicar.* imò & Constitutionis Gregorianæ verbis, *Si fuerint publici Latrones viarumque Grassatores*: quibus subjecta verba, *Qui itinera frequentata*

& publicas fratas obsident & viatores ex insidiis aggrediuntur, quando hæc sunt interveniente hominis interemptione aut vulneratione, ad Latrones: quando verò sine ista sunt, ad Grassatores referenda videntur.

Tertiò Depopulatores agrorum Nocturni, *c. Inter alia cit. & Constitus. Greg. 109.* sive, qui de nocte agrorum segetes & vinearum fructus destruant ibi se abscondendò, illos devastandò vel incendendò, Hostiens. *in c. cit. V. Depopulatores & Fagnanus ibid. n. 28.* ut depopulatur nomine veniat non solum, qui animò lucrandi aufert, sed etiam, qui ob vindictam aliumve malum finem datâ operâ agros, segetes, vineas &c. devastat, Jordanus *cit. Tit. 3. n. 322.* Neque necesse est; ut ejusmodi vastatio fiat publicè: sed quomodocunque facta ex Asylò excludit, si legitime fuerit probata, *cit. Palao p. 9. n. 4.*

Ratio autem istorum & publicorum Latronum ac Prædonum potius, quam aliorum, etsi fortassis deteriorum malefactorum, extractionem ex Asylò permitteendi, ea reddi solet; quòd illos præ aliis puniri interfit, qui pluribus exitium cogitant, *can. Est injusta 23. q. 4. & Reipublicæ quietem ac tranquillitatem graviter perturbant. l. fin. C. Quando liceat sine jud. Glossa fin. in c. fin. cit. Fagnan. in c. Inter alia cit. n. 28. in fine, & Guazzinus Defens. reor. 1. cap. 5. n. 38.*

Dubium est de agrorum Depopulatore Diurno: cui antiquò Decretalium Jure Asylum patuisse, liquet ex *c. cit.* particulâ specificante *Nocturnus*: cujus expressione, Diurno asylum patere, tacite insinuabatur, *arg. l. Si inter 15. ff. de Except. rei judic.*

Hoc illum etiam post Constitutionem Gregorianam protegi, censent *cit. Delbene dub. 17. n. 5. & Palao n. 4.* eâ ducti ratione; quòd in dubio Jus antiquum firmatum

firmatum potius, quam correctum debeat censer, *l. Sed & posteriores 28. ff. de LL. atque idcirco Gregorius XIV. cum Diurni non meminerit, cum Jure antiquo Nocturnum solum excludere voluisse, sit existimandus, præsertim in materia odiosa & restringente favorem Ecclesiarum. Sed verius modernò Jure etiam Diurnum excludi, cum *citr. Farinac. n. 161. & Barbosa cap. 3. n. 87. defendit Haunold. Tract. cit. n. 194.* quòd laudatus summus Pontifex, particulam restrictivam Nocturnus omittendò, satis expresserit, ex asylo excludi depopulatorem agrorum quemcunque, sive noctu sive interdiu a-gros vastarit; præsertim cum *Constitutione sua insinuavit, casus aliquos antiquò Jure exceptis superaddi.**

III. Quartò, asylo sacro non recipiuntur & protegentur, *Qui homicidia & mutilationes in ipsis Ecclesiis earumve cæmeteriis committere non verentur, tenor est c. fin. cui ut quoad sensum congruat Constitutio Gregoriana, eò expressa particula Et disjunctivè pro Vel est exaudienda, arg. l. Sape 59. ff. de V. s. quòd aliàs in Ecclesia sine mutilatione occidenti Immunitas contra totius Ecclesiæ sensum & Praxin esset adstruenda, Lezana V. Immunitas n. 11. Quid autem proprie mutilatio sit, statuetur Lib. 5. tit. 12. à n. 7.*

Ratio hujusmodi homicidii aut mutilationis perpetratæ reos ex asylo sacro excludendi *c. fin. cit.* ea redditur; quòd Ecclesiæ & cæmeterii privilegiò, & ipsius legis auxiliò se reddant indignos; *Cum in eo, in quo deliquit, puniri qui debeat: & frustra legis auxilium invocet, qui committit in legem, c. Quia frustra 14. de Ursuris & l. Auxilium 17. in fine, ff. de Minoribus.* Unde

III 2. Dubium oritur, an propter omne & solum homicidium & mutilationem, vel propter alia etiam crimina in Ecclesia vel

cæmeterio commissa, reus ex asylo excludatur; fuere enim magni nominis DD. qui generaliter quoscunque gravis delicti in iis commissi reos immunitate privari, & *c. fin. cit.* homicidia ac mutilationes exempli duntaxat gratià expressa, cum *Panormit. in c. cit. n. 9. & Claro §. fin. q. 30. n. 15.* existimarent; quòd *c. cit.* expressa ratio gravia crimina generaliter omnia complectatur; atque idcirco locus sit *arg. l. Regula 9. §. 5. V. Et licet ff. de J. & F. J.* cum credibile non sit, Ecclesiæ privilegium in ipsa mutilantibus denegari à Papa, id concedente ibidem committentibus furta, raptus, adulteria, stupra &c. *Consentit Guttierrez Q. Civil. Lib. 1. q. 1. n. 17.* qui tamen exigit; ut delictum in Ecclesia vel cæmeterio commissum sit sub spe impunitatis; quòd illius fiducia in illis delinquentes coëcere Papæ intentioni fuisse videatur. Qua in re

Censet primò cum *citr. Covarruvias n. 20. Barbosa n. 104. Fagnano in c. fin. cit. n. 28. & Haunoldo n. 202.* cædis vel mutilationis in Ecclesia vel cæmeterio commissa reos asylo sacro non defendi, licet illas neque fiducia impunitatis neque ex proposito, sed in rixa subito coorta perpetrarint. Ratio est; quia, esse Papa ad hos ex asylo excludendos specialiter motus sit ab iis, qui in Ecclesiis vel cæmeteriis sub tali spe mutant vel occidunt, inde tamen non inferitur, non alios, quam sub tali spe occidentes vel mutilantes excludi; cum nonnunquam ratio non universalis moveat ad condendam legem universalem: & id *c. fin. cit.* factum, delatatur tam ex generalitate textus, ejusmodi homicidas indistinctè privantis immunitate, quam ex *Constitutione Gregoriana* cædis aut mutilationis in Ecclesia commissa reos eadem privante absolute & indistinctè, ut rectè observat *Delbene cit. dub. 19. §. 4. n. 6.*

114. Censeo secundò, Constitutionis Gregorianæ novissimò & modernò Jure solius homicidii & mutilationis in Ecclesia vel cœmiterio perpetratae, non etiam aliorum criminum in iis commissorum reos, immunitate privatos, prout etiam docent *citt. Farinac. n. 208. Jordanus n. 338. Del-bene dub. 19. n. 10.* & alii, quibus apertè favet *declaratio S. Congreg. Immunitatis, furti in Ecclesia commissi reum immunitate gaudere, judicantis 18. Novemb. 1631.* Ratio est; quia memoratà Constitutione disertè cavetur; ne rei laici ex Ecclesiis extrahantur, præterquam in casibus eà exceptis: quos inter homicidium & mutilatio in Ecclesia vel cœmiterio commissi referuntur, omisso omni aliò crimine in ea perpetrato: quod etiam factum est *c. fin. cit.* non obscurò argumentò, aliorum criminum ibidem perpetratorum reos inde extrahi invitos non posse. Et profectò, si Papa homicidium & mutilationem solius exempli gratià expressisset, Ecclesiarum Prælati graviter errandi dedisset occasionem; cum paucioribus verbis, *In Ecclesia delinquentes*, excipiendò mentem suam planius exposuisset, ut rectè advertit *citt. Haunold. n. 198. cum cit. Farinacio n. 227.* immunitate privari negans eum, qui in Ecclesia etiam cum magna effusione sanguinis alium vulnerat: si inde mors & mutilatio non sequatur: imò etiam, si hæc per accidens sequatur, *vg. ex negligentia vel imperitia chirurgi.*

Neque generaliter, quosvis criminis in Ecclesia commissi reos ejus immunitate privatos, evincit generalitas rationis, cum; quia à Gregorio XIV. fortassis ad antiqui Juris declarationem, est omissa: tum verò; quia, licet immunitate privari potuissent quicumque in Ecclesia graviter delinquentes, id tamen de facto factum non est. Neque ex ea ratione in occi-

dentis vel mutilantes statuta privatio ad alios casus extendi potest; cum pœnalis sit & odiosa, Fagnanus *in c. Inter alia cit. num. 55.*

115. Quartum hunc immunitate privatorum casum DD. variè extendunt, vel potiùs declarant; ut comprehendat Primò eum, qui extra Ecclesiam existens sclopò, jaculò, lapide &c. in ea existentem occidit vel mutilat, ut cum Navarro *Manual. cap. 25. n. 71. & cit. Covarruvia n. 15.* docent Laiman *Lib. 4. tract. 9. cap. 3. n. 6.* Guazzinus *Defens. reor. 1. cap. 3. n. 21.* & Lezana *V. Immunitas, n. 11.* Ratio est; quia talis revera occidit in Ecclesia; licet enim occisio initium habuerit extra, executionem tamen & consummationem (quæ in delictis maximè attenditur, Bartol. *in l. Libellorum 3. ff. de Accusat. n. 7.*) habet in Ecclesia, in qua accidit læsio inducens vitæ privationem. Ex qua ratione contrarium inferitur de eo, qui intra Ecclesiam existens sagittà, sclopò, lapide &c. extra eam in profano loco existentem occidit; quia re ipsa & propriè loquendo non in Ecclesia: sed ex ea occidit, & delictum extra eam consummatur, Bonacina *Tom. 2. disp. 3. q. 7. p. 4. n. 8.* Del-bene *dub. cit. f. 5. n. 2.* & Haunold. *tract. cit. n. 207.* In praxi tamen damnaanda non est Opinio Panormit. *in c. fin. cit. n. 11.* Covarruvia *cit. n. 15.* & Guazzini *n. 20.* talem atylo defendi, negantium; quòd mortis vel mutilationis causam necessariam in Ecclesia vel cœmiterio ponat.

116. Secundò eum, qui in Ecclesia vel cœmiterio existentem occidit mandat; quòd talis verè reus sit homicidii vel mutilationis sacrilegæ, *arg. c. Mulieres 6. S. fin. de Sent. excom. § l. Utrum 6. ff. ad L. Pomp. de Parricidis.* Cujus ulterior ratio est partim; quia, *Quod quis facit per alium, per seipsum facere censetur, Reg. 72.*

D d d d d in 6. &

in 6. & actus mandanti potius tribuitur, quam exequenti, c. *Ut fame* 35. de *Sent. excom.* partim; quia mandans aliquem ab Ecclesia extrahi, incurrit poenas latis *Constitutione Gregoriana*. Ergo etiam mandans in ea occidi privatur immunitate, *citr.* Laiman n. 6. Barbosa *cap.* 3. n. 6. & Farinac. n. 230.

118. Non minus tamen, quam isti, probabiliter ejusmodi mandato Immunitatis privationem non incurri, defendunt *citr.* Ambrosin. *cap.* 5. n. 9. Lezana n. 11. Jordanus n. 339. Haunold. n. 210. & alii; quod immunitatis privatio hoc casu expressè statuta solum sit in occidentem in Ecclesia vel in ea mutilantem; mandans autem aliquid fieri, non rectè ipse dicitur fecisse: nisi in lata & extensa significacione, & quando hoc Jura expressè fingunt; & propterea leges poenales latae in facientem, quando id non exprimunt, mandantem non comprehendant, *arg. Reg. Odi* 25. in 6.

Neque urget in contrarium deducta ratio prior; quia, ut dictum, mandans homicidium propriè & realiter non occidit. Posterior; quia *Constitutione Gregoriana* poenae latae sunt non in solos extrahentes, sed in omnes, qui aliquid agunt contra Immunitatem: privatio autem Aisyli non cuiuscunque contra Ecclesiae reverentiam aliquid agenti imposita est; sed solummodo in ipsa occidenti vel mutilanti: qualis spectatà verborum proprietate is tantum est, qui verè & realiter occidit.

119. Tertiò eum, qui eadem vel mutilationem committit prope Ecclesiam, in ejus atrio, scalis &c. saltem, si post crimen perpetratum ad Ecclesiam fugâ se recipiat. Ita cum Hostiensi in *Summa hic* §. 4. n. 13. *citr.* Navarrus n. 22. Covarruvias n. 25. Gutierrez q. 1. n. 15. & Barbosa n. 116. Moventur; quòd ante fores & prope Ecclesiam delinquens in ea de-

linquere censeatur, *can. Sicut* 20. *cap. 6. can. Si quis in atrio* 7. *can. Quisquam* 17. q. 4. cum generatim appellatione demus etiam ostia ceteraque domitus conjuncta contineantur, *arg. l. Si aqua* 47. §. 1. *Licet* 48. ff. de *Contrab. emp.*

Sed melius, prope Ecclesiam & in ejus atrio occidentem Aisylo defendi, docent *citr.* Panormit. in c. *Inter alia* cit. n. 11. Lezana n. 11. Suarez de *Relig. tract.* 2. lib. 3. *cap.* 11. n. 9. & alii primi nominat ac nota DD. Ratio est; quia tam c. *Si quis* cit. quam *Constitutione Gregoriana* ad immunitatis privationem exigitur; ut homicidium vel mutilatio *In ipsi Ecclesia carumve cameris* perpetratur: quòd homicidium vel mutilatio prope Ecclesiam, in istius atrio vel scalis commissio non fit; cum particula *In* ablativo juncta idem significet, quod *intra*, locumque interiori duntaxat demonstrat, *arg. l. An Protor* 1. §. 1. ff. de *Fluminibus*. Particula autem *Ipsi* personalissima sit, & interioris spatii ad oculum demonstrativa, Scaris phan. Gratian. *Discept. Forens.* *cap.* 104. n. 13. Confirmatur; quia, si in ejusmodi locis adherentibus effundatur sanguis aut semen humanum, non polluitur Ecclesia per tradita *Tit.* 40. n. 43. ex ratione; quòd impedimentum pollutionis quàm poenale sit & odiosum: cuiusmodi cum etiam sit privatio immunitatis, illa non incurretur per homicidium vel mutilationem, in scalis vel atrio Ecclesiae & prope hanc factam. Unde corrumpit ratio in contrarium deducta.

Quantumvis autem haec Opinio iuri magis consentanea, minimè tamen damanda est Praxis contraria: imò haec praferrem, si constaret de favente ei declaratione Clementis VIII. à Farinacio allegata *cap.* 16. n. 210. & hanc non vitiosos casus vel circumstantias particulares, sed universaliter factam.

Quis

120. Quintò, Ecclesiarum immunitate non defenduntur homicidæ Proditorii. c.

1. de Homicid. & clariùs Constitutione Gregoriana ibi, *Qui proximum suum proditorie occiderit.* Proditorie autem occidere dicitur, qui proximum, non præcisè per insidias & dolum: sed sub specie amicitia, vel nullius existentis, vel præcedentis inimicitia per reconciliationem sublatæ, aut promissionis seu fidei datæ de non offendendo, incautum nihilque mali prævidentem aut suspicantem ferro venenò &c. occidit: sicut à Joabo Principe exercitûs David Abner Princeps militiæ Israel, simulandò amicitiam: & Abner Princeps exercitûs Juda, exosculandò &, *Salve mi frater,* dicendò interfecti perhibentur *Reg. Lib. 3. cap. 2. v. 28. & 32. per tradenda Lib. 5. ad Rubric. de Homicidio,* ad quam hic casus latè discutietur *Art. 8. & 9. totis.*

121. Sextò, eadem non protegentur rei criminis Assassini, Constitutione Gregoriana *cit. & c. 1. de Homicidio in 6.* vel potius istius textûs interprete consuetudina: quæ *c. cit. verba, Sit etiam à toto populo Christiano diffidatus,* etiam ad Immunitatis privationem refert. *cit. Suarez cap. 11. n. 13. & Gutierrez q. 7. an. 50.* Assassini autem hodie dicuntur, quicumque pecuniâ aliâve re promissâ Christianum non præcaventem alterius mandatò occidunt, aut etiam occidi mandant, per tradenda eòdem *Lib. 5. ad Rubric. de Homicidio Art. 10. totis.*

122. Septimò, eòdem Ecclesiarum privilegiò non gaudent rei criminis Hæreseos *Constitut. Gregorii XIV. an. 25.* relatâ: imò ante hanc editam ex Orthodoxæ Fidei Ecclesiis exclusi fuere ex consuetudine, teste *cit. Covarruvia cap. 20. n. 6. & Farinac. Prax. Criminal. q. 28. n. 68.* Eadem, imò major ratio est Apostatarum à Fide Christiana; quia hujusmodi Aposta-

ta Hæresin includit: & istius pœnæ omnes in illius reis locum habent, Panormit. *in c. 1. de Apostat. n. 3. & cit. Farinac. n. 169.* Imò & Schismaticorum, quando eorum Schisma cum Hæresi est conjunctum.

Dubium est, an hæretici immunitate etiam non gaudeant quoad crimina ab hæresi distincta, ut homicidium, furtum, adulterium &c. sunt. Ratio dubitandi est; quòd allegata Constitutione hæresis reis ad Ecclesias perfugium absolute & indistinctè denegetur. Nihilominus illos quoad hujusmodi crimina immunitate defendi, cum Sylvestro *V. Immunitas 3. q. 3. docent cit. Gutierrez q. 1. n. 28. Farinac. n. 172. Delbene n. 7. & alii ab his relati.* Rationem reddunt partim; quòd in hæretico, propter homicidium, adulterium, furtum & alia crimina non excepta ad Ecclesiam confugiente, hæresis se habeat per accidens: partim verò; quòd Jus, hæreticum ex Asylò excludens, accipiendum sit in sensu formali & reduplicativo, sive quatenus reus est hæresis, & pœnam ejus ratione infligendam fugit: quod confirmat Praxis Germaniæ, in qua aliorum criminum aut debitorum reis hæreticis Ecclesiæ tutum perfugium præstant, Haunold, *cit. Tract. 1. n. 161.*

Dubium deinde est de Hæreticorum 124. receptoribus, fautoribus, defensoribus &c. Quos Asylò sacro non defendi, docent *cit. Palao p. 9. n. 41. Barbosa n. 124. Haunold. n. 230. idque sacri Tribunalis Inquisitionis praxi semper observatum, testantur cit. Farinac. cap. 13. n. 175. & Diana p. Tract. 1. resol. 38.* Non quidem ratione receptionis, favoris, auxilii &c. sed ratione criminis hæreseos: cujus justam suspicionem præbet: utque eâ se purgent, vel de crimine convicti & condemnati plectantur, ex Ecclesiis extrahi & sacri illius Tribunalis vel alterius
 D d d d d 2 judicis

judicis Ecclesiastici examini subijci solent.

125.

Ostendit, sacro Asylo non protegentur rei criminis læsæ Majestatis humanæ in ipsam Principis personam; hujus enim violatores, sicut effectu etiam non secuto infami morte perire, eorumque aboleri memoriam, Imp. voluerunt, *l. Quisquis 5. C. ad L. Jul. Majest.* sic miserorum ac nocentium communi perfugio privandos, censuit Gregorius XIV. *Constitutione n. 25. relata 27.*

126.

Principis autem nomine hoc loco ex communi DD. sensu veniunt non solum Papa, Imperator, Reges: sed etiam S. R. E. Cardinales Archi- & Episcopi, præsertim Germaniæ nostræ, tanquam S. R. J. Principes, Magni Equitum Melitenium & Teutonicorum Magistri in Ecclesiastica: & in Seculari Republica S. R. J. Electores, Archidux Austria, Bavariæ, Saxoniam, Hetruriam, Sabaudiam, Parmæ aliique ejusmodi, & Venetæ ac Januensis Rerumpublicarum Duces, Marchiones & Comites, non indiscriminatim quicumque, sed plenum jus in territorio suo obtinentes, & superiorem in temporalibus non recognoscentes, *citt. Farinac. cap. 14. n. 188. Bonacina q. 7. §. 6. n. 2. & Delbene dub. 23. f. 1. n. 35.*

127.

Quare, quisquis memoratorum eisque similium Principum alicujus personam, positivam aliquam actionem in ejus damnum vel offensam exercendo, v.g. occidendo, vulnerando, percutiendo, conjurando, machinando, hostiliter insequendo, eum hostibus prodendo, vel tales actiones mandando, consensu vel consilio promovendo, easve exercentibus auxiliium & favorem præstando lædit, secundum *citt.* aliòsque DD. Ecclesiastica immunitatis suffragio privatur. Quod verum est, etiam si ejusmodi actionem positivam effectus, v.g. cædes, vulneratio, percussio, captivitas non sequatur; quia his

128.

etiam non secutis, in Principem actio positiva ad ejus personam læsionem tendens exercita, ac proinde læsæ Majestatis crimen in ipsius personam est commissum, Clarus *§. Crimen læsæ Majest.* n. 16. Farinac. *Prax. Criminal. q. 112. n. 91. & Delbene cit. f. 1. n. 3.*

etiam non secutis, in Principem actio positiva ad ejus personam læsionem tendens exercita, ac proinde læsæ Majestatis crimen in ipsius personam est commissum, Clarus *§. Crimen læsæ Majest.* n. 16. Farinac. *Prax. Criminal. q. 112. n. 91. & Delbene cit. f. 1. n. 3.*

Dubium est, an immunitatis suffragium Jure ademptum sit ei, qui ejusmodi actione Principis non sui personam offendit. Dubitandi ratio est; quod læsæ Majestatis reus generatim sit, quisquis Principis personam offendit, *l. Quisquis cit.* licet aliàs ejus subditus non sit; cum ipsa ejusmodi actione illi subijciatur, ejusque forum fortiatum ratione delicti, *c. si de Foro compet. & Auth. Si qua C. ubi de crim. agi oportet.* imò delicti forum potentius sit eò, quod ratione Originis vel Domicilii fortimur, *c. Postulasti 14. de Foro compet. c. 1. de Raptorib. & c. 1. de Privileg. in 6.*

Sed, esto quis, ubi deliquit, plectatur, & extraneus in Principis non sui personam machinari ausus stabile præsidium ab asylo sperare in Praxi nequeat, inde tamen spectatò Jure extrahi nequit, namquam reus læsæ Majestatis; quod ad hoc crimen Jure exigatur; ut quis Principis, cujus personam offendit, ratione originis vel domicilii sit subiectus, *Clement. Pastoralis 2. de Sent. & re judic. cujus §. Rursus Clemens V. declarat, Robertum Sicilia Regem criminis læsæ Majestatis, in Henricum Imp. commissi, reum non esse: ejusque declarationis ea ratio redditur; quod ille Imperatori huic nec originis nec domicilii ratione fuerit subiectus, prout etiam sentiunt Clarus *§. cit. n. 7. Farinac. q. 112. cit. n. 240. Gomez Tom. 3. de Delictis cap. 2. n. 10. & Diaz Prax. cap. 119. n. 1.* Unde Judæus vel Paganus necem Papæ aliquid machinatus, & huic ratione originis vel domicilii non subiectus reus non*

reus non est læsæ Majestatis. Extrahi tamen hujusmodi Infideles ex Asylo possent jussu Papæ, legem ab Antecessore suo Gregorio IV. latam relaxantis: sicut non raro aliorum enormium, non tamen exceptorum, criminum rei inde extrahi ab eo permittuntur, per tradita à Farinac. *cit. cap. 22. n. 346.*

Neque obstat subjectio ratione delicti; quia hæc delictum sive machinationem in principem non antecedit, prout exigit læsæ Majestatis crimen. Unde talis plethi quidem in delicti loco potest: non tamen incurrit privationem Immunitatis, latam in reos violatæ Majestatis.

130. Octo criminibus hæc tenus declaratis & Constitutione Gregorianâ expressis Gambacurta *Lib. 5. de Immunit. cap. 18.* & Portell. *Dub. Regular. V. Ecclesia Immunitas. n. 15.* addenda existimant quævis alia, *Constitutione* illâ enumeratis graviora. Ratione moventur eâ; quod lex etiam pœnalis ad similes & graviore casus extensionem admittat, quando in his etiam militat ratio expressa in ipsa ejus dispositione. Ita *citt.* & nonnulli alii DD. Sed contra torrentem aliorum, quibuscum *citt. Farinac. cap. 22. n. 235.* Palao *p. 10. n. 4. Del. bene dub. 24. s. 1. n. 1.* Haunold. *n. 235.* Fagnanus *in c. Inter alia cit. n. 34.* & Sperellus *Decis. 22. n. 8.* ad Ecclesias per fugium octo duntaxat memoratorum criminum reis Jure ademptum, docent. Moventur; quod antiquo Decretalium non nisi expressè exceptorum criminum reis Immunitatis suffragium denegetur, *c. Inter alia cit. verbis, Quantumcunque gravia maleficia perpetraverit, non est violenter ab Ecclesia extrahendus:* quibus proditam Regulam subjecti & expressè excepti casus in cæteris non exceptis casibus fitmant, *arg. l. Quæsitum 12. §. 43. V. Denique ff. de Fundo instructo.* Novissimo

autem Jure, Immunitatem octo duntaxat reatorum criminum reis non prodesse, planè liqueat ex *citt. Gregorii XIV. Constitutione:* quâ imprimis omnibus juribus ad unam formam redactis octo illorum rei Curia seculari repetenti consignari jussi: deinde indulta & privilegia, præter alia reorum extractionem pluribus permittentia, revocata & sublata; & demum adempta est facultas, expressos & specialiter exceptos octo casus per interpretationem ad quoscunque alios non expressos extendendi, ut præter DD. *citt.* advertit Franc. Leo *Theaur. Fori Eccles. p. 1. cap. 13. n. 27.*

Quare vanum est, cui Opinione 131. suam adversarii superstruunt, fundamentum; quia legem pœnalem ejusque pœnam ob solam paritatem, identitatem, & majoritatem etiam rationis, regulariter ab expressis ad personas casus & causas non expressas extensionem non admittit, cum Glossa *in Reg. In pœnis 49. in 6.* tradunt Castro *de Lege Pœnali cap. 7. docum. 1.* Suarez *Lib. 6. de LL. cap. 3. n. 5.* Gutierrez *Q. Q. Canon. Lib. 1. cap. 42. à n. 30.* & Salas *de LL. disp. 21. s. 5. n. 11.* Unde

Infertur propositæ immunitatis suffragium; cum ad Ecclesias fugâ se recipiunt, non denegari simplicis, imò & qualificati, specialiter tamen non excepti, homicidii, furti & adulterii reis & raptoribus virginum: quibus ad illas per fugium præclusum quondam erat Jure Civili, *Novell. 17. cap. 7.* Blasphemiarum item non hæreticalis, Simoniarum, Sodomitique etiam frequentatæ reis, incendiariis & spoliatoribus ipsarum etiam Ecclesiarum: nec non reis procurati abortus, falsatæ monetæ & aliorum etiam atrocium criminum: nisi eorum alicujus vel plurium extractionem Consuetudo, introducta post Constitutionem Gregorianam,

D d d d d 3

zianam, aut ista recentius privilegium Apostolicum cohonestet: vel reos, ut in casibus particularibus Romæ frequenter solet, ex Ecclesiis vel Monasteriis, ad quæ fugâ se receperunt, extrahendi licentia à Papa sit impetrata.

133. Quodsi in Provincia aliqua crimen pessimò publicò frequentari & invalescere, ad Sedē Apostolicam referretur, ista pro maximo zelo, quò vitia extirpare & facinorosorum hominum licentiam coercere semper solita est, procul dubio ejus reos ex Asylo sacro extrahendi licentiam stabilem concederet indultò speciali, vel promulgatâ nova Constitutione, ad Christiani Orbis provincias omnes se extendente: qualem ad extrahendos homicidii præmeditati reos concedi, optat Eminentiſſ. de Luca *Theatr. V. & I. p. 4. Lib. 14. disc. 9. n. 7.*

ARTICULUS VII.
De Reorum ad Sacra & Religiosa Loca fugientium Privilegiis.

SUMMARIUM.

134. I. Reus ex Asylo neque excludi à Prelato,
135. II. Neque à iudice vi extrahi,
136. Vel ab alio ita extrahi,
137. Vel ad egrediendum gravi metu coactus,
138. Vel dolosâ impunitatis promissione, nomine iudicis factâ, inductus capi potest.
139. Secus est, si fugæ spe sibi factâ deceptus egrediatur.
140. Cautione de impunitate receptâ antiquò,
141. Non etiam modernò Jure extrahi à Prelato.

142. Aut sacra Asylo renuntiandò in sui extrahionem consentire potest.
143. Confugam vi extrahentibus resisti,
144. Aliter tamen ab ipso, aliter ab Ecclesia potest.
145. III. Ausferri eidem nequeunt rem illata Asylo:
146. Nisi injustè detineantur.
147. IV. Violenter extrahi restitutio facienda est,
148. Spoliata vel alteri Ecclesia,
149. Vel Episcopo ipsiusque Vicario Generali.
150. V. In Ecclesia Ec. rem nec vincendus neque incarcerandus est:
151. Etiam donec constet de Crimine qualitate.
152. VI. Subtrahi eidem nequeunt alimentis:
153. Qua, si necessitas postulat, ministranda ab Ecclesia,
154. Et huic à reo compensanda sunt.
155. VII. Condemnari in Asylo existens nequit ad penam corporalem.
156. De injuria tamen & damno satisfacere tenetur.
157. Duo hac in re notatu digna.

Immunitatis effectus five Sacrorum & Religiosorum locorum, ad eaque fugâ se recipientium reorum privilegia non pauca nec contemptenda sunt.

Primò enim rei ad ea confugientes recipiendi sunt, nec repelli possunt: juxta illud, *Pateant summi Dei Templum membris*, l. 2. pr. G. de His, qui ad Eccles. confug. can. Definivit 17. q. 4. c. Inter alia 6. hâc Rubr. quò textus, dum Ecclesiarum Rectores confugarum Virum & membra servare jubentur, aditum ipsis ad illas præcludere, eosque repellere citra omne dubium prohibentur. Del-